

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

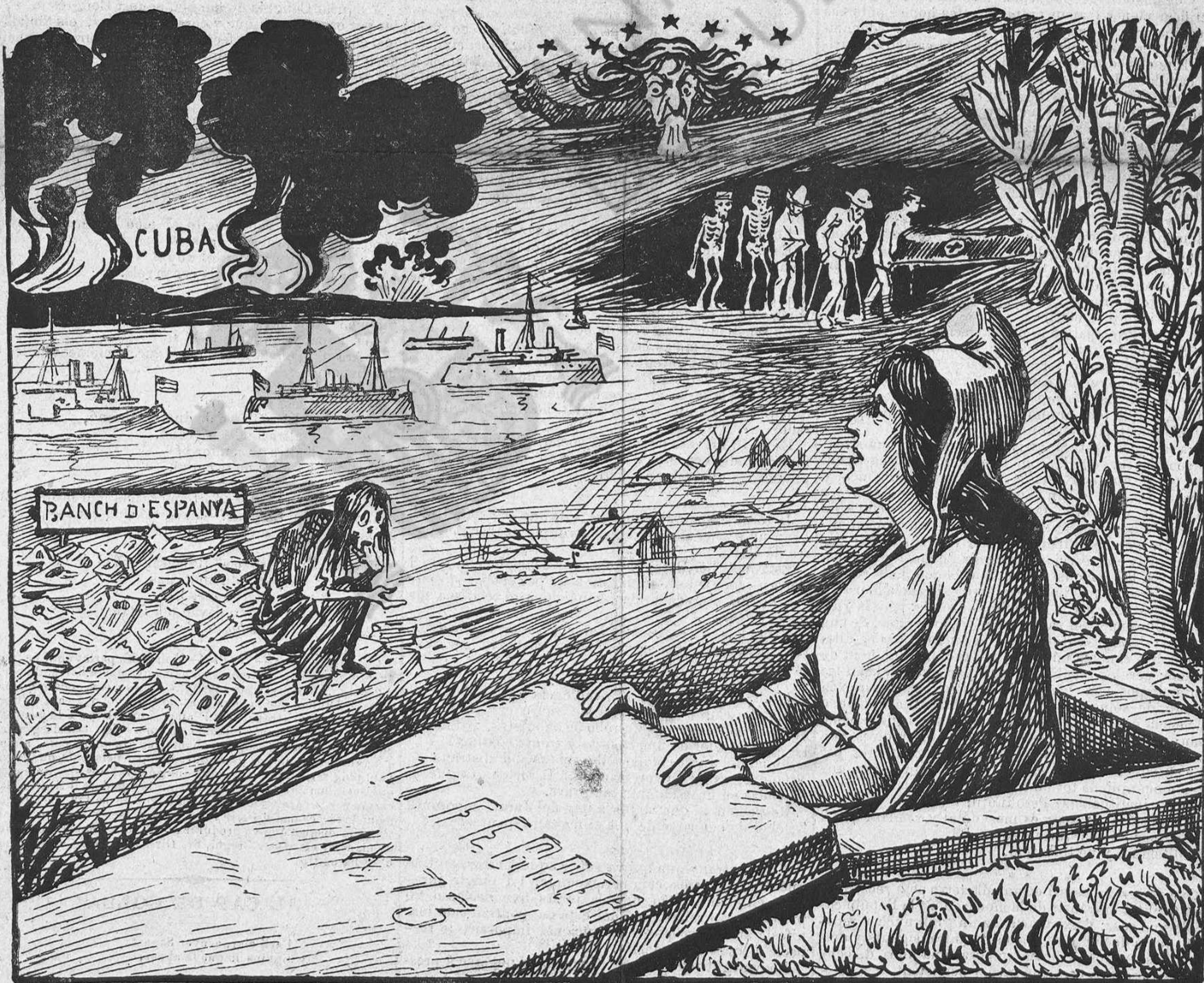
CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto Rico. 2.—Estranger, 2'50

ONZE DE FEBRER—ALS HOMES DE LA RESTAURACIÓ

Mirin que si aquest desgabell dura massa, torno á sortir!...

que aquesta broma de Cuba ja 'ns comença a marejar.
 ¿Qué 's pensa que som de pedra per suportar sense empaig l'estofat contradictori que temps há 'ns está donant? Un hom pendrà dutxas fredas, com pendrà en cas apurat xorros de vapor qu'escaldin; pero fernos remullar ara ab raigs d'aygua bullenta, ara ab banys casi gelats aixó no hi ha qui ho aguanti ¡no hi ha qui ho aguanti! ¿Ho sab?

El dilluns ens comunican que las cosas d' Ultramar están ja tan leri-leri, que no fóra gens extrany que arribés lo mateix vespre un parte que dignés: ¡Paul!

El dimars... mutació rápida: incidents inesperats obligan a enviar a Cuba un barco dels més formals de la marina de guerra.

El dimecres, torn impar: ni hi ha perill de disgustos, ni 'l govern ha pensat may en fé anar cap barco a América. Al contrari, 'l general diu que alló está rematantse a passos agegantats.

Dijous, torn par: s'ennuola; el govern americà ens ha plantat per la cara una nota fulminant que tal volta desbarati l'equilibri universal.

Y vé 'l divendres y 'ls núvols se fonen en un instant, y 'l terrorífich cel negre se converteix en cel blau. Y vé 'l dissapte y ens diuen que potsé avants de mitj quart ja haurém declarat la guerra als Mac-Kinleys y als Shermans: Y torna a veni 'l diumenje ab los horizons rosats... y vinga fer de pilota, rebotent d'aquí d'allá, avuy bullint d'alegría, demá frets com un gelat.

¿Li sembla, senyor Sagasta, si es lògich y natural rifarse així a tot un poble, que paga—y per cert ben car—perque 'l governin en serio y nó per veures tractat de la manera ridícula com avuy vostés ho fan?

¡Parli clar d'una vegada, com cent mil dimonis! ¡au! ¡Aboqui tot lo que hi hagi, y fóra aquests jochs de mans que acabarán per portarnos a Sant Boy a tots plegats!

¿Qué hi há? ¿Cóm estém? ¿Qué passa? ¿Qué diu en Woodford? ¿Qué fá? ¿Qué hi posa en las sevas notas? ¿Quánts milións ha demanat? ¿Haurém de romprens los nassos ab els nort americans? ¿Vindrán a móurens bronquina? ¿Els anirém a buscar? ¿En Mac-Kinley es un trápala? ¿L'autonomia es un nyap? ¿Hem fracassat en l'empresa? ¿No hem fracassat?... ¡Parli clar!

Y, creguim, fássim ben prompte y no 'ns cremi més las sanchs, porque si no s'espavila y triga massa, demá quan potser vingui a buscarnos, aturdit y acorralat, demanantnos quart y ajuda per evitá un daltabaix, es molt possible que 'l poble li contesti.—¡Arri a nanná!

C. Gumá.

LA TERRA DE LA FINURA

LS mals-pensats y 'ls calumniadors dirán lo que voldrán; pero 'ls Estats-Units son uns trunfos y uns modelos acabats de bona criansa y perfecta delicadesa. ¿Qué han fet, fins ara, que s'apartés de lo que ordenan el companyerisme y la sincera amistat que professan a Espanya?

Lo poeta ja ho diu:

«Todo es segun el color del cristal con que se mira.»

Si comensém a examinar los actes dels Estats-Units a través del cristall de la prevenció, 'l capítul de cárrechs que contra ells podrém formular será bastant considerable.

Desseguida trobarém: Que del Nort-América han sortit una infinitat d'expedicions filibusteras.

Que als Estats-Units s'han obert suscripcions pera fomentar la guerra de Cuba.

Que allí hi ha juntas obertament hostils a Espanya.

Que en las reuniones públicas se diu de nosaltres lo pitjoret del diccionari.

Que 'ls Estats-Units son l'armer, lo tesorer, lo conseller, lo tot de la insurrecció,

Pero si 'ns mirém els fets ab serena imparcialitat, la bona fé dels yankees brillará com lo sol els días que no está núvol, y no tindré més remey que reconeixe que de nacions tan finas, tan educadas com los Estats-Units no 'n corran gayres.

Que d'allí han sortit numerosas expedicions filibusteras, ¿Y qué?... ¿Per ventura las autoritats americanas han deixat alguna vegada de registrar els barcos que han sarpat dels seus ports?

Es veritat que en las embarcacions senyaladas per tothom com filibusteras may hi han sapigut trobar res pecaminós; pero aixó no vol dir que las autoritats del Nort no registrin bé. Es que 'ls insurrectes son tan vius en materia d'amarar contrabando de guerra!...

¿Que si es cert que als Estats Units s'hi han obert suscripcions pera sostenir l'insurrecció? ¿Qui ho dupta?... Pero en aquestas suscripcions ¿quina firma s'hi troban? Els *peixi menuti*, els descamisats com si diguessim. Véjine las llistas de las cantitats recaudadas, y diguis si entre 'ls noms apuntats hi ha 'l del president, ni 'ls dels ministres, ni 'l de cap persona que tingui una mica de cara y ulls.

Hi ha que desenganyarse y tirar a recó las ulleras fumadas ab que fins ara 'ns miravan als Estats-Units, en virtut de lo qual tot ho veyam negre.

La república Nort-Americana 'ns estima, ens idolatra; sino que es alló; aixís com cadascú té 'l seu modo de matar moscas, tothom té 'l seu modo especial de demostrar l'afecte.

Un'altra nació, Fransa per exemple, procuraria presentar-se correcta y probar que 'ns estima, expulsant a en Quesada y al Estrada Palma, enviant a passeig als barcos que fan lo contrabando de guerra y prohibint terminantment tota manifestació pública d'hostilitat a Espanya...

Els Estats-Units no son aixís. ¿Qué volen ferhi! ¿Questió de temperament ó de carnadura.

Els han dit:—Nosaltres som amichs d'Espanya; nosaltres volém mantenir ab ella relacions carinyosas, cordialissimas, y porque ningú puga d'uptarho, allá van aquestas probas:

¿Espanya va curta de quartos? Los Estats-Units li presenta un remat de reclamacions que importan un reguitzell de milións de duros; reclamacions capritxosas, mal fundadas, arbitrarias...

¿A la Habana hi ha una mica de barullo? Lo cónsul nort-americà telegrafia al seu govern, participantli que la capital de Cuba crema per tots quatre costats y que de la vida de las personas, sobre tot si son yankees, no se'n pot donar un *medio*.

¿Lo sistema autonómich, sincera y ampliament aplicat pel govern espanyol, comensa a donar los resultats satisfactoris que d'ell s'esperan? En Mac-Kinley agafa un barco y l'envia a Cuba porque la seva presencia alenti als insurrectes que ja vacilavan y estavan a punt de presentarse.

Tot aixó, no ho duptin, son mostas de carinyo, probas d'afecte, rasgos característichs de la insuperable finura americana.

Si 'l govern espanyol sab posarse a l'altura de las circunstancias y logra sustreures a l'influencia de quatre desconfiats que tot ho enredan, está en el deber de correspondre finura ab finura y pagar las galanterias yankees ab la mateixa moneda.

Lo senyor Mac-Kinley ens ha dit: —Participo al govern espanyol que teniu l'acorassat *Maine* al Morro de l'Habana.

Espanya está en el cas de contestar. —Participo als Estats-Units que aviat tindréu la meva esquadra als morros vostres.

FANTÁSTICH.

RA son los ex-pobles dels alrededores de Barcelona 'ls qu' están mes divertits ab aixó de las misiones. Los predicaires mes xistosos hi han sigut destacats y 'm diuen que s'hilluheixen molt ab els seus ditxarats, género *Barreretina y Mestre Titas*.

Molt cuydado 'ls devots del remat místich; molt cuydado a reventarse de riure... que de las riallas venen las plorallas; dels reventaments las mortis; de las mortis els enterros y funerals, y dels funerals y enterros els comptes de la parroquia.

Idea de un estudiant barceloní.

—Vaja, que si passa endavant lo projecte de proclamar a Sant Tomás de Aquino patró de la Universitat de Barcelona, será precis que 'l Sr. Durán y Bas se des-casi, 's fassa fer la corona a la clepsa y vesteixi sota-na y barret de teula. Ab aixó y ab que prengui desseguida majordona, quedarà convertit en un verdader senyor *rector*, cantant las absoltas a la ciencia universitaria.

En Romero ha anat a Valencia a fer la propaganda. D'entre 'ls individuos que van acudir a rebre'l a l'estació, va sortir una veu cridant:—«¡Viva el Pollo antequerano!»

Y ell, rihent, a tall de xulo, va exclamar:—Tant-de-bó que *pollo* 'm fesseu!...

A lo qual respongué un tio de l'horta:—Ché quina *paella* ne faríam!...

..

Los seus admiradors valencians van esmerarse en obsequiarlo: de xéflis, ápats y piscobabis no 'n vulgan mes. Y no obstant no van calmarli la cassussa.

La proba que al perorar en lo *Teatro Principal*, davant de un públich dispost a no deixarli passar certs atreviments, va posar fi, cuyta-corrents, al discurs que portava estudiat, sense dir la meytat de lo que 's proposava.

Ab aixó calculin si tindria gana, que fins *vé menjarse* la meytat del seu discurs.

Resultat de la excursió romerista.

Que la cosa mal li ha anat y que ha perdut la paciencia al veure que s'ha quedat a la lluna de Valencia.

A pesar de tot, en Romero Robledo, cada día se 'm fa mes simpátich, en especial quan diu certas cosas, que revelan lo disgust de qu' está possehit.

Com a parpal per obrir la barrinada, no va mal. Que l'obri, y després en Weyler que hi posi la pólvora.

Nosaltres calarém la metxa... y ¡barrabum! en ayre tot!

Del discurs que en Romero ha pronunciat a Valencia: «El Dios de Silvela y de Pidal no es mi Dios.»

¿Qué s'hi jugan que l'ex-pollo resolt a fer ranxo apart, s'ha conjuminat un Deu pel seu us particular?

«Reuerdo con gusto y con orgullo que he pertenecido a unas Cortes republicanas.»

Aquí hi faltá una veuharra que li cridés:—¡Quina barra!

«¡Ay de vosotros, ay de la patria si no me movieran razones poderosas.»

¿Rahons poderosas? ¡Cá! ¡Com si no se 'l conegués! A vosté no 'l mou res mes que l'afany de figurá.

Sobre la unió conservadora, deya un fabricant de conservas alimenticias:

—Desenganyarse: las latas de conservas un cop obertas s'han de consumir. No ho olvidin els dos *lateros* Pidal y Silvela. Pretendre barrejar lo contingut de dos ó mes latas distintas equival a produhir una fermentació, y en aquest cas las millors substancias alimenticias se converteixen en una solemne porqueria.

Vajin apuntant.

En un convent de monjas del Ferrol hi ha hagut tiros. A la quenta una noya havia ingressat en la comunitat sense permis de la familia, y al presentarse allí un germá de la novicia va serli negada.

—Es que 'ls pares la volen a casa—deya ell. —Ens es igual—responían las monjetas:—Aquí no hi ha ni mes pares ni mes mares que nosaltras. Anurada la paciencia, 'l jove s'treu un arma y ¡pim pam!

Dirán que 'l medi es tremendo, ¡vaya si ho es! pero tal com van las cosas, no n'hi ha cap mes.

SOLUCIONES

A L'INSERTAT EN L'PENULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Mo-na-da*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Timar—Martí—Mitra*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Un barret de riallas.*
- 4.ª ESTRELLA NUMÉRICA.—*Carlets.*
- 5.ª GERROGLÍFICH.—*Val més una de grossa que no pas dos de petites.*

Han endavinat totas las solucions los ciutadans Pepet Pan.

ENDEVINALLAS

XARADA

—Lluís, ¿qué hi fas ab el *prima*
 —Hi jugo, *Quarta-segona*.
 —Si no 'l deixas desseguida te li donaré una forta pallissa ab la *prima-dos*.
 —¡Carám, no 't sulfuris, noya! Vull darli un xich de *dos-quarta*.
 —¡Oh, tú sempre estás de broma! Te pots fé una *quarta-prima*...
 —Aixó ray, s'arregla prompte ab aquellas pastilletas que vaig comprá al Noy de Tona.
 —Ets molt tot ¡vet'ho aquí!
 —Tú, en cambi, ets molt salerosa.

AGUSTÍ MUNDET.

TRENÇA-CLOSCAS

TOMÁS E. LLANEDET
REUS

Formar ab aquestes lletres degudament combinadas lo titol de un drama castellá.

M. VANTOLRA.
G A R O G L I F I C H
×
I
G O O N
Y
I
V I V I T

J. BRUGUER.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans J. Camprubí, Mau-Rhic, Gonçella poétich, Un Tàgalo, L. Castellferris, Pa, Vi y Sucre, O. Pino de Fremiá, M. Ll. V., Noy de Pous, Un Artiller, J. Coll, y A. dels Xaraus:—Lo que ens envia aquesta setmana no fa ver casa.
Ciudadans F. Gonsóm Veyam, Un Kaquilles, J. Castellet Pont, Felions Petit, D. Ferrer, Siskel D. Palla, Just Geremias, Un Carrabiner, Patatim-patalam, Microbi, Santolaria, J. M. Mirabó, Portera de la Casa, y Un Reganyos:—Insertarem alguna cosa de lo que ns envian.
Ciudadans Industrial de Sitjes, S. T. (Sant Andreu) y B. P. y Ll. (Sans): Mirarem de parlarne la setmana próxima.—J. Puig Casanovas: Va bé.—Jeph de J spus: Mil gracias pels envios: si no aixó una cosa o altra anirà al numero extraordinari.—Ramonel R.: Rebuda la composició: veurém si hi cabrà.—Aguileta: Va bé.—J. F. Gavires: Idem.—S. Alsina y Clo: La confecció del numero esta molt adelantada, motiu pel qual haurém de fer lo que poguem y no lo que voldriam.—J. Gorina R.: Un conjunt tal de noms y tots barrejats fa que siga insoluble 'l trenca-closcas.—Retoli: L' assumpto es de un caràcter massa personal y local perquè pugua interessar al lector.—F. Carreiras P.: Rebut lo duplicat. Las dimensions del numero a que 's refereix no permeten que hi figurin tots els que ho desitjan.—L' Avi Riera: Va bé.—J. Junc: Es fluixa.—E. Janer: Mirarem de aprofitarla.—M. Vantolra: S' ha descuidat d' enviar la solució.—M. Badia: Va bé.—Surisenti: Idem.—P. T.: Ha fet tart. Respecte al consabut assumpto, a pesar nostre no hem pogut excusarnos de dirne alguna cosa.—A. Priu: Es fluix.—Anton Carasco: L' article resulta un xich massa alimbarat.—P. V. y Casas: Rebut lo duplicat de la composició. ¿Sab que al tornar-la a llegir trobém que 'l seu estil y la seva manera de versificar se sembla molt al de un poeta que acostuma a vendre versos als que no saben ferne?—E. Sunyé: Queda acceptada una bona part de la remesa.—B. Costa Inglès: No fa per casa.—Fèlix Cana: Lo acrostich ni pel fondo, ni per la forma 'ns convé.—R. Fàbregas: La composició es molt desigual y plena de vulgarismes.—J. Staransa: Va bé.—Anton del Singlot: La composició que 'ns envia, sobre ser algo confosa, está escrita ab escassa espontaneïtat.—P. Reverte: L' article es fluix... ni s' aixeca, ni vibra, ni diu res de nou.—N. N. N.: ¿Qué vol que l' agafin?

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj. 20

A. López Robert, impresor.—Asalto. 63.—Barcelona

LOS TORMENTS DE MONTJUICH

PROPÓSITS

HAVIAM concebut la idea de anar relatant minuciosament y un per un los tormentos infligits á alguns dels processats, conforme varem ferho la setmana passada, extractant la carta de 'n Sebastiá Sunyé. Manifestacions análogas han fet los ciudadans Oller y Callis, Toulouse y Gana, suscribint expressivas cartas, plenas de detalls horripilants referents als inartirris que personalment sufriren.
Sas declaracions apareixen plenament confirmadas per las que van fent, contribuint á la valenta campanya de *El Progreso* de Madrid, alguns dels demés companys dels martirisats. De manera que la documentació reunida es ja avuy tan copiosa, qu' hem de renunciar, á lo menos per ara, als nostres propòsits de seguir extractantla. No ho consenten las dimensions de LA CAMPANA.

De totas maneras resulta que lo que fins ara 's calificava de *Llegenda* ha deixat de serho, passant á convertirse en *Historia*. Historia real, quals fets irrefutables apareixen justificats en un sens fi de documents, y confirmats ademés per las indelebles senyals qu' en los cossos dels que sufriren torment han quedat com la més terrible de las acusacions.

La opinió pública ja no vacila, ja no dubta, ja admet com á certa é irrefutable la realitat dels fets. Y l' opinió —n' estém segurs— imposará demanant, y exigint si es precis, un acte enérgich de reparadora justicia, que lliuri á la noble Espanya de la mala nota que sobre d' ella han llansat una cáfila de butxins

Meetings y protestas

S' han celebrat al efecte animadas reunions públicas en di versas poblacions entre ellas *La Corunya y Zaragoza*. En tots aquests actes ha palpatat igual aspiració: un afany de justicia, agé per complet á las passions de partit y á las conveniencias de tal ó qual grupo, que ja no sería tal justicia si sigués parcial y no reconegué en absolut los móvils mes purs y desinteressats.

Tothom patrocina avuy las mateixas solucions. Primera: la escrupulosa revisió de la causa anarquista, entenent que no pot causar estat un procés quals medis de acusació y de denuncia s' han arrancat valentse de la tortura.—Segona: Lo cástich exemplar dels que resultin culpables dels martiris aplicats als processats, y no sols dels que 's cometieren materialment, sino també dels que pogueren haverlos induhit á cometre'ls.

En lo mateix sentit s' inspirá la important reunió preparatoria efectuada 'l dimars al vespre en lo local de la societat recreativa *El Siglo XX*, baix la iniciativa generosa de tres entitats tan simpáticas com la *Juventut republicana*, la *Juventut federal propagandista* y l' *Associació escolar lliberal*. La convocatoria 's vejë honrada per un sens fi de representacions, reynant en la reunió la unanimitat mes perfecta. Fruyt d' ella sigué 'l nomenament de una comissió executiva composta de personas altament significadas en tots los grupos lliberals y democrátichs y en los centros de treballadors, la qual rebé l' encàrrech de portar á terme una gran manifestació, y de fer arribar al govern, per conducto del alcalde de Barcelona, las aspiracions justicieras del nostre poble.

No dubtém un moment que la ciutat en massa secundará l' acció de la Comissió executiva. Si Barcelona sigué per desgracia, teatro de aquells fets tan abominables, just es que Barcelona siga també la ciutat d' Espanya que fassa sentir ab major energia sas protestas indignadas contra 'ls que ab l' excusa de

perseguir al anarquisme de to 'h un detestat, no repararen en plantejar los procediments inquisitorials, sumintnos en una verdadera anarquia jurídica, exenta totalment de garantias pera la seguretat dels ciudadans.

«Ni anarquistas ni inquisidors.»—Aquest ha de ser lo lema de l' enérgica protesta de Barcelona.

Que 's revisi la causa; que 's reparin en lo que siga possible 'ls errors comesos; y sobre tot que 's castigui durament als que ab abús de l' autoritat y de las funcions qu' exercian, y sobreposantse als medis licits que las lleys de procediments estableixen, cometeren una serie de atentats ignominiosos ab escarni de la humanitat y de la civilitació, y en desdóro de la nació espanyola.

Necessitat de la protesta de Barcelona

Casi es excusat demostrar la imperiosa necessitat de que 'l poble barceloní fassa sentir la seva veu

Lo govern, fins ara, no demostra aquella activitat, aquell zel, que té dret á esperar un poble amant idólatra de la justicia y de sa propia dignitat. Los procediments judiciales entaulats á Madrid, de unas tres setmanas ensá, no adelantan, visiblement á lo menos, fins al punt de poder calmar la legitima impaciencia de l' opinió. Consideris qu' Espanya está en descubert davant del mon civilisat, y 's compendrà aqueixa especie de frisansa que s' ntim tots los amants del bon nom de la nació.

Ja no volém creure, al punt á que han arribat las cosas, que las actuaciones comenadas, se reduxeixin á una *meja fórmula* encaminada á fer veure que 's fa alguna cosa, per no fer al capdevall res enterament. Tenim de la magistratura una idea prou ventajosa, per créurela capás de prestarse á desempeñar una comedia. Ademés lo govern s' ensorraria, si deixava de donar á la conciencia nacional una justa y prompta satisfacció. Y sería inútil y fins perillós que busqués aplassaments y allargos. Calculi 'l govern que la forná está encesa, que 'l ferro hi es, y que com mes temps hi estiga, mes rubent se tornarà. No de cap manera comporta un assumpto tan serio las maulas ab que 'n Sagasta acostuma á conjurar los petits conflictes de ordre polítich. Aquí no s' tracta de política, sino de justicia y de humanitat, y fins de dignitat nacional. Tot aplassament lluny de refredar á l' opinió, contribuirá á exasperarla. Qui, per qualsevol motiu, tractés de desviar la sana corrent de reparació qu' está en la conciencia nacional, se declararia cómplice y encubridor dels butxins de Montjuich, y ¡ay d' ell!...

De totas maneras, hora sería ja de que 'ls acusats en termes tan precisos siguessen quan menos rellevats dels cárrechs que encare avuy desempeñan. Recordis que en la sustanciación de un procés, lo mes petit indici basta sempre per imposar á qualsevol ciudadá las molestias de la presó preventiva: tinguis en compte que per guanyar unas eleccions se processan y suspeneen arcaldes y ajuntaments... ¿Cóm s' explica, donchs, que 'ls autors de las abominacions de Montjuich, quals noms y apellidos corren fa un mes per las columnas de la premsa, sigan respectats en l' exercici dels seus cárrechs? ¿Qué li costaria á 'n Sagasta anticipar aquesta petita satisfacció á l' opinió pública? ¿Quin mal n' hauria de resultar de que 'l govern dongués desde luego aquesta prova de sinceritat en los seus propòsits?

La mateixa acció judicial pera ser eficaz necessita trobar lo seu cami ben expedit, y avuy encare hi ha qui podent ilustrar al jutje instructor dubta, vacila, y té por als que ab tot y pensar sobre d' ells tan tremendas acusacions, continuan desempeñant los mateixos cárrechs, al amparo dels quals cometeren las monstruositats de Montjuich.

La qultxalla á n' en Sagasta:—Avi vell, vegi de acabar aviat lo de Cuba ó sino encare 'ns tocará anarhi á nosaltres.

Lo viatge de Marte.—Com que á Europa m' hi estich morint de fástich, me 'n vaig á Cuba, que allí al menos hi ha broma llarga.